

Nro. 21.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMERÖL.

Indúlt Bétsből, Kedden Martzius 14-dik napján,
1809-ik esztendőben.

B é c s .

Minekutánna Eö Csász. Kir. Felsege az el múlt
1808-ik esztendőben kegyelmessen meg határozta
vólna azt, hogy ezen népes városnak és rezidentziá-
nak lakosi közzül is Landwehr, az az, tarto-
mánybeli védelmező sereg állitattásék fel:
olly számosan jelentették ahoz magokat nem kén-
telenségből, hanem önként, és egyedül hazafiúi buz-
goságtól lelkesítettvén, hogy azokból igen rövid idő
alatt hat batalliont lehetett formálni, mellynek el-
ső batallionját Obristlajtnant Báro St. Quentin,
a' másodikat Obristlajtnant Baró Steigentesch,

a' harmadikat Fő Strazsamester Gróf Waldstein, a' 4-iket Obristlajtnant Küffel, az ötödiket Fő Strazsamester Gróf Salis, a' hatodikat pedig Fő Strazsamester Managetta kommandirozzák. — A' millyen rövid volt az az idő, mellyben ezek a' batallionok előjáróiknak vezérések után organizáltak: épen olly örvendetes és nem várt volt azoknak előmenetelek, és a' millyen buzgosággal viseltettek a' tisztek az alattokvalóknak a' hadi szolgálatra való készítéseken, hasonló indulat lelkesítette ezeket az uralkodó Fejedelem és Haza védelmezésére való el készülésben.

Ezek a' hat batallionok e' folyó Mártzius 4, 5. és 5-ik napjain, magok vezérjeik, és a' városi kapitányok által meg mustráltattak, igen kevesen találattak azoknál olyanak, a' kik vagy testbeli erőtlenségeik, vagy honnyi környülállásaik miatt el bortsáttatásokat kívánták volna, és ezek helyett mingyárt más ifjú emberek állottak ki és vettek hadi szolgálatot. Számos tselédes gazdák házok népetől, sok fabrikánsok, szép és kézi mesterséget gyakorlók eddig folytatott munkájuktól el válván a' Haza védelmező seregbe állottak.

Azoknak a' zászlóknak meg szentelteteseket, a' mellyek a' Haza védelmező seregeknek számokra készitettek, ezen folyó Martzius 9-ik napjára határozta meg Eö Csász. 's Ap. Királyi Felsége, a' melly napon reggeli hét órákor a' Bécsi Haza védelmező sereg (Landwehr) az udvari várbeli kapu előtt való mezőségen öszve gyűlvén, és hadi muzsika szózat alatt a' városba bé jöven, annak nevezetesebb piatzaira ki állott, a' honnan mindenik batallionból egy kompania ment a' Sz. István temploma eleibe. E'

meg lévén, 10. órakor Császárné és Királyné Eö Felsége maga is, a' szokott pompa közt azon templomba ment, mellynek ajtaja előtt Generalissimus Károly és Maximilian Csász. Kir. Fő Herczegek, a' Bécsi Érsek, és a' Káptalan által fogadtatván, 's a' Fő óltárhoz vezettetvén, a' prédikáció után lafsú misét halgatott. — Azután a' szokott egyházi tzeremoniával a' hat zászlót a' Bécsi Érsek fel szentelte, a' mellyekbe Császárné 's Királyné Eö Felsége, és a' fellyebb nevezett Csász. és Kir. Fő Herczegek szögeket vertek, a' Bécsi Érsek az Óltari Szentség alatt áldást mondott, 's azt a' templomból ki vitte, az ott paradóban állott batallionokat meg áldotta, és ismét vissza vitte a' templomba az Óltari Szentséget.

Mind ezek után Császárné és Királyné Eö Felsége a' Csász. rezidentziába vissza ment, a' batallionok pedig ismét a' Csász. vár előtt való mezőségre ki marsirozván quaréba, az az, négy fzegeletü lineába állottak, és Generalissimus Károly, 's Maximilian Cs. K. Fő Herczegeknek, sok felsőbb 's alsóbb rangú hadi tiszteknek, Bécsi Uraságoknak, és számos lakosoknak jelenlétekben a' zászló alá esküttek. Ezen alkalmatofsággal következő beszédet mondott Generalissimus Károly Eö Csász. 's Kir. Herczégse:

Nemes indulatu Bécsi önkényen való vitézek! Lehetetlen vólt a' ti köztetek való meg jelenésből származó gyönyörüségtől magamat meg foiztanom. Az a' nagy mértékben való lelkesítés, mellyel ti a' mi leg kedvesebb Monarkánknak szolgálatjára, és Hazánknak védelmezésére ti magatokat ma szenteltétek, Austria Kronikájában egy iziyet vidamító jel fog lenni, a' Monárka es a' ti köz-

tetek lévő fzeretnek és költsönös bizodalomnak felbonthatatlan kötele leszen. A' midön veszedelem fogja a' Hazát fenyegetni, a' ti karjaitokban bizok. Senki is közületek idegen rabjává 's tsufjává lenni nem akar. Az illy álhatatos hazafiúi elszánás szül hérósokat, ez teszen a' gyözedelemről bizonyofsokká. — A' hová a' ditsöfség és a' Haza titeket hiv, ismét ott fogok ti reátok találni, ott fog kiki közületek engemet látni.“ — Senki a' jelenvóltak közzül ezen beszédet belső meg illetődés és örömerzés nélkül nem hallotta, mellyek mind ábrázatjokon, mind Vivat kiáltásokban nyilván kimutatták magokat.

A' közelébb múlt szombaton, következendő hirdetményt adatott ki Generalissimus Károly Eö Csász. Kir. Fő Herczégse a' közönséges fel-buzditás végett:

„Mi Károly Lajos Austriai Császári, és Magyar 's Cseh Országai Kir. Herczeg, Austriai Fő Herczeg s. a. t. Aranygyapjas vitéz, a' Mária Trézia vitézi Rendjének nagy Keresztese, Cseh Orzágnak Gubernátorja és Generál Kapitánnya, egy gyalog és egy Uhlanus Regementnek Tulajdonosa, az egész Cs. K. Ármadiának Generalissimusa.

A' mi fzeretett Monárkánk azokat a' jobbágyait, a' kiket az Ármadiánál való szolgálatra a' törvény nem kötelezi, meg hivja, hogy magokat batalionokba formállyák, mellyek örökös tartományainak határain túl is a' Haza szolgálatjára szenteltyék magokat azon esetre, ha azt az ellenség fenyegetné.“

„A' midön 1800-dik esztendőben veszedelemben forgott volna a' Haza, a' Cseh és Morva Or-

szági önkényén valókat a' Monarka nevében zászló alá hívtam. Ezrenként siettek azon legióhoz, melly az én nevemről neveztetett, mellyből, ha ezen erőlködések sebes békefséget nem szültek volna, bizonyosan egész ármadia lett volna. “

„Nem szükség titeket a' ti öseiteknek példákra emlékeztetni, a' kik az ő álhatatóságok és hazafiúi buzgoságok által sok veszedelmet ditsőségesen ki állottak, ti magatokra támaszkodom, ti még most is azok vagytok, a' kik 1800-ban vóltatok, az a' bátorság és hazafiúság van most is bennetek, melly titeket akkor lelkesített. Mint akkor úgy most is a' ti karjaitokba bizakodom. “

„Igaz ugyan, hogy némellyeknek az élelmekről való szorgalmatoskodás, és honnyi környülállásaik miatt tavol menni, 's a' ditsőség szavaira ügyelni nem lehet. Ezek a' hazának belső óltalmára, a' vagyonság bátorságára, és a' polgári jó rendnek fenn tartására ithon maradnak. — Ellenben azok, a' kiket semmi kötelefség, és semmi környülállások a' honnyi tüzelöhöz nem szoritnak, gyüllyenek batalionokba, és mindazokra a' hasznokra just tarthatnak, a' mellyeket a' mi leg kedvesebb Monárkánk ezen hazafiúi elfzánáshoz kötött. “

„Hazánk nemes Védelmezői! ti jól esmérték engemet, én el nem hagylak titeket, de ti se tagadjátok meg töllem hazzám való bizodalmatokat. — Mi mindenek ellen, a' kik lételünktől és vagyonjainktól minket meg fosztani igyekeznek, fel kelünk, mi nem akarunk idegen uralkodóknak rab szolgáivá lenni. — Vitézi bátorság és egyetértés legyen bennünk, ezekkel minden veszedelmeken diadalmasko-

kodunk.“ — **Károly Fő Herczeg Genera-
lissimus.**

A' következett napon, ugymint a' múlt pén-
teken mind ezen szabad batallionok, mind az itt őri-
zeten vólt Regementek el marsiroztak, 's helyettek
a' fegyveres polgárok tefznek szolgálatot.

Magyar Ország.

Budáról, Martzius 8-ik napján. Nagy
méltoságu Semsei Semsey András, Cs. Kir.
Kamarás, valóságos Status és titkos Tanátsos Úr
Eö Excellentziája, a' Sz. István Ap. Király Rend-
jének Commendatorja, a' kit a' múlt esztendőben Eö
Csász. Kir. Felsege a' Personalisságból elsőben a'
Fels. Kir. udvari Magy. Cancellariához Vice-Cancel-
lariusnak hívni, onnan kevés idő múlva, Status és
Conferentialis Tanátsofsá, az utolsó Posonyi Ország
Gyűllés alatt pedig Camerae Praesese tenni méltoz-
tatott, ezen utolsó igen fontos hivatalyába, teg-
nap előtt iktattatott bé az a' végre ki rendelt Kir.
Commisarius Székhelyi Ifj. Gróf Majláth József
Udvari Tanátsos, és a' Cs. K. udvari Kamára és Fi-
nantzialis Fő Hivatal Referense által. — Ezt a' bé
iktatást egy szép oratióval kezdette el a' nevezett
Kir. Commisarius Ur, mellyben mi végre küldette-
tett legyen oda eö Cs. K. Felsegetől, a' jelenvólt
Uri személyek, és a' Kir. Kamarához tartozó tisz-
tek előtt, fontos szókkal előadta. Hasonló fontos
beszéddel felelt arra a' nevezett új Camerae Praeses
Ur, mellynek végződése után az Eö Excellentziája
új hivataljába leendő béiktatását tárgyazó Kir. petsé-
tes levél fel olvastatott, végtére a' Fels. Kir. Ka-
marának All-Előülője Vasáros-Naményi Báró Eötvös

Ignác z Eö Excellentziája hasonló gyökeres beszéddel fogadta el, a' több all. tiszteknek nevekben Camerae Praeses Ur Eö Excellentziáját. Delben gazdag ebédet adott Praeses Ur Eö Excellentziája, mellyre minden Kir. Kamarához tartozó hivatalbeli személyek meg hivattattak.

Mező Turról, Martzius 1. ső napján 1809. A' közelebb múlt Februarius Hónap 5-dik napján múlt ki néhai nagytiszteletű Ertsei Dániel Ur, a' Nagy Kúnsági nagy Tiszteletű Egyházi Vidék Esperestje, és a' Mező Túri Helvétziai vallástételt tartó Ekklezsia Lelki Páfztora. Tanulását rész szerént a' Debreczeni Anya Oskolában, rész szerént a' Bazileai Akademiában végezvén, és ugyan ott, a' Predikátori hivatalra felszentelödvén: 1777-dik Esztendőben a' Mező Túri Ekklezsiába Predikátornak meg hívódott, és elment. Ezen hivatalát 32 esztendeig fáradhatatlan szorgalmatosággal, és példás kegyefséggel folytatta. A' millyen tiszta vólt Tudománya: élete hasonló tiszta vólt. A' melly üres órai hivatalbeli dólგaitól maradtak: azokat a' Theológiai mélyebb Tudományok, főképpen a' napkeleti nyelvek szélesebb esméretire fordította. Ezen szorgalmatofságával érdemlette azt, hogy 1786-dik esztendőben, a' Napkeleti Literatura Cathedrájára, mellyet böldegált Ipa, néhai Nagy Tiszteletű Varjas János Úr, sok esztendőkig ékesített vala, meghívódott; de azon hivatalt el nem fogadta. Hanem mint Tanuló, és a' tudományokat különösen szerető ember, a' Mező Túri Oskolát mindenkor különösen szívéen tartotta, tudván, hogy a' jó Oskolából lesz a' jó Ekklezsia, és annak számára, mintegy 300 darabokból álló Görög és Deák Classicus

Írók munkáit megszerzette. Széles tudománya, érdemei, és a' mi mindennél több, jó lelki esmérete, útat nyitottak a' bódogúit nagy Tiszteletű férjfiúnak arra: hogy a' Nagy Kúnsági nagy tiszteletű Egyházi Vidék Notáriusának, és azután Esperestjének is választódott, mely hivatalai okos vigyázásának, izorgalmatofságának, és jó lelki esméretének újjabb bizonyosságai valának. Sok hasznos munkái között, könyörgéseit, és a' Szent Pálsiót, méltó különös emlékezetben megtartani: valamint a' *Prideaux* Historiájának és a' Mózes 5. Könyveinek az eredeti nyelvből való fordítást is, de a' melly két utolsó munka csak kézírásban vagyon. — A' millyen jó hivatalbéli ember volt: olyan jó volt Házas Társnak és édes atyának is. Két gyermekeket nevelt, kik között Klára, nagy Tiszteletű *Buday Esaiás Úrnak*, a' *Philosophia Doctorának*, és a' *Debreczeni Ref. Collegiumban* a' *Theologia Professorának*, hites Társa; másik a' ki édes atya nevét viseli, a' *Philosophiának Doctora*, és annak ugyan csak a' *Debreczeni Ref. Collegiumban* Tanítója. Három hónapig tartott terhes betegsége után, melyet békeférséges türevel szenvedett, elköltözött életének 65-dik esztendejében. Érzették kedves Hallgatóji, kit vesztettek el, és a' kit életében szerettek és tiszteltek: halálában is ugyan azon indulatokat eránta nyilván megmutatták; sem költségeket, sem fáradságokat nem sajnálván utolsó tisztéségének megadásában; a' mely valamint a' megbódogúttanak dicsőségére úgy a' *Mező Turi Ekklesiának*, és annak *Érdemes Elöljáróinak* különös betsülletekre, más *Ekkleziáknak* pedig valóban például szolgál. Így igyekeznek Tanítóikat mind életekben mind ha-

lásokban a' jó szívű Hallgatók megtisztelni! Halotti Predikáziót tartott felette Tiszteletes Túdós Váradi Sámuel Ur, a' Kis Újzálási Ref. Szent Ek-lézsia Prédikátora, és a' nagy Tiszteletű nagy Kún-sági Vidék' Afsefsora; Oráziót pedig mondott Nagy István Ur, a' M. Túri Oskolának Tanítója.

Spanyol Ország.

A' Bécsi Udvari Diariumnak, a' közelebb múlt szombaton költ 20. ik darabjának 1121-ik lapján ezen sok viszontagságok közzé esett Országunk jelenvaló állapotja következőképen adatik elő. A' miolta Ferrol a' Marsal Soult armadájának által adatott, azolta semmi nevezetes dolog nem történt Spanyol Országban. — Gallicziának nagy részét a' Soult és Ney Fr. Marsalok corpusaik hadi módon elfoglalták, Asturia ellenben még most sem hódolt meg egészen, és az a' Portugalliai expeditio, mellyről mint valóságos dologról néhány közönséges újságlevelek úgy szóllottak, tsak egynéhány portáriki küldetett tsapatokból állott. — Az Andaluziai insurgens Armádia még most is a' Sierra-Morena előtt lévő tábor helyén tanyázik, és Toledon 's Talavera-della Regnán túl a' Frantzia Forposztok még eddig nem mehettek. — A' Spanyol Országai Centralis Junta, a' Sevillai Kir. palotában, a' maga hivatalját még most is folytattya.

Kataloniában is erősen de változó szerentsével védelmezik magokat Vives és Reding Spanyol Generálok, kiváltképen minekutánna a' Saragossai várbeli katona őrizet olly vitézi módon tartya magát, hogy annak további ostromlására a' St. Cyr és Dühesme vezérlések alatt lévő armadiának egy

része Arragoniába menni kényszerített. — A' Perpignan és Barcellona közt lévő egyefség is félbe szakasztott.

Még most is Cuenza mellett áll Herczeg Infantado. A' József Király Ármadiájának egy része, Madridt és Valladolid közt erősen bé sántzolta maga táborhelyét. Több Franczia Országból került, de nem hivatal szerént való tudósítások szerént, ismét a' Tágusba szállott ki az Anglus expeditió, és hogy számos gyalog, 's főképpen lovas hadi seregek várattatnak oda a' N. Britanniai kikötőhelyekből. — A' Marquis de la Romana Corpora is Portugallia felé vette az útját. — A' Frantzia Armádiájának valamely kevés része, nevezetesen a' Csász. testörző sereg Spanyol Országból vissza hivatott. — El kell várni, minémü gondolatokat fog a' Fr. seregeknek ezen elmenetelek az Insurgensekbe gerjeszteni, a' kik azon félsziget felénél több részének még most is birtokában vannak.

A' régi Saguntumhoz és Numantziához illő vitézi bátorsággal viselték a' Saragofszai katona őrizet és lakosok magokat még eddig. Minden útzákon sarampokat tsináltak és sántzokat ástak, a' házak hejzattira nagy köveket, gerendákat, forró vizet és szurkot vittek a' lakosok, hogy méltóképen fogadhassák az oda bé rohanó ellenséget, minden magános házak nagyobb és köépületek, egy egy erős kastélyhoz hasonlítanak. — Egynéhány külső épületeket elfoglaltak az ostromlók, de ismét el hagyni kényszerítették azokat; sőt néhányszor a' benn lévő katona őrizet is, a' Kataloniával való egyefségre és a' szükséges eleségnek oda való bévitelére alkalmatosságot talalt, és noha az oda való katona őrizet

40000 főből áll : mindazáltal még Februariusban semmi nélkül nem szükölködött. — Az ezen erősről jött hírek egymástól különböznek, némelyek azt hirdetik, hogy az ostromló Frantziákkal capitulációra lépett, mások, hogy az ostrom alól fel szabadított.

Magok a' 17-ik Februariusi Frantzia Országgi tudósítások sem tagadjak ezen itt előszámlált tárgyaknak valóságát. A' Spanyol Országgal való egyeség, úgy mondnak, Perpignánon és Catalonián által nem egészen szabados, melly miatt nem bátor kódznak a' Frantzia kereskedők azon az uton Spanyol Országba portekákat küldeni. — Rozásban és Figuerásban számos katona őrizetjeink vannak, de a' Gironai környékenn túl Arragonia felé sok insurgents tsupportok állanak, a' kik ha reguláris katonak mennek feléjük, széllyek oszlanak, ha pedig eltávoznak, ismét öfzve gyüllenek. — Most egy új tartalék sereg formáltatik Perpignanban olly végre, hogy Gironát ostrom alá rekesse. — A' General S t. Cyr armádiaja, melly a' Spanyol Országban lévő nagy Fr. armádiának munkálkodását segéli, semmi hadi népet nem küld Kataloniába, hanem Arragoniában terjeszkedik ki, mellynék meg hódoltatásáig, Valentzia ostromlásához sem fognak; Sarragozza eránt semmi újabb tudósításokat nem vettünk.

Frantzia Birodalom.

A' Hannoverában lévő Frantzia hadi seregek az onnan leendő elmarsirozásra parantsolatot vettek. Hasonló rendelés küldetett a' Pontecorvoi Herceg (Marsal Bernadotte) vezérlése alatt lévő Francia seregekhez, mellyek a' Jénai szerentsétlen út-

közettől fogva Hamburgban, és annak vidékén élőködtek vala. — A' Frantzia Csász. testörző lovas Granatirosoknak Commendansa Generál Walther, a' gyalog Granatirosoknak vezére Curial, és Arrighi a' Cs. testörző dragonyosoknak Commendansa Párisba mentek; az ő távollételek alatt az Obersterek commandirozzák a' nevezett hadi népet. — A' Publiciste nevezetű Párisi Zsurnálnak 23-dik Februariusi darabja azt hirdeti, hogy a' Rénusi Fr. Armadia új lábra állítatik; hogy Marsal Davoust az alatta lévő Corpussal Erfurtból Bamberg és Nürnberg felé marsirozik; hogy a' Morand, Goudin és Friaud Generálok osztály seregeik, mellyek ennekelőtte a' Fr. nagy Armádiának 3-ik corpora vóltak, Thüringiából ki menni, 's Frankoniába marsirozni parantsoltattak — hogy a' Generál d' Escapne vasas regementjei a' Beyreuthi tartományból kiköltöztvén a' Duna felé vették útjokat — Februarius 18-ik napján Metzről azt írják, hogy a' Generál Legrand vezérlése alatt lévő, és a' Fr. nagy Armadiától menő osztály sereg oda szerentséfsen meg érkezett, és nagy pompával fogadtatott az oda való Előjáróktól 's lakosoktól. — A' Carra St. Cyr Generál osztály serege, melly Nanciban és Lunevilleben cantonirozott ennekelőtte, minden órán visszavárattatik.

Az a' rettentő égi háború, melly a' múlt Februarius 14-dik napján, a' Rénus és Ménus folyóvizeknek néhány vidékein a' lakosokat nagy félelembe ejtette, Párisban is nagy nyughatatlanságot szerzett. Szerentsére ez az égi háború, melly az esztendőnek ezen tikkelyében ritkán szokott meg esni, harmad nappal történt azon nap után, a' mellyenn némelly

szelős embereknek jövendölések szerént, e' világ egyik részének el kellett volna veszni, más-ként ha elébb esett volna, bizonyosan kétségbe ejtette volna a' könnyen hívő tudatlan népet. A' MARS és VÉNUS planetáknak egymáshoz való közelítések, azok a' szörnyű vizáradások, mellyek Európának déli és napnyugoti részeiben igen nagy pusztításokat tettek, nagy változással fenyegették e' világot. Néhány helyekenn e' világ el veszésének elő-jaró postainak tártották azokat, a' Rénusnak némely vidékein sok familiak kiköltözvén lakhelyeikből a' mezőségen vont sátorok alatt laktak, batorságosabbaknak tartván ott magokat.

Török Birodalom.

A' Bécsi Görög kereskedők, a' kik Török Orszagi Correspondenseikkel szüntelen leveleznek, és az ott történt dolgokról mindenkor leg újabb tudósításokat vesznek, azt beszélik, hogy minekutánna a' Fényes Porta Angliával öszve békéltetvén volna, a' múlt Januarius 2-ik napján, dél tájban egy Anglus fregat a' Konstantzinapolyi kikötőhelybe minden akadály nélkül bé evezett, mellyenn az Anglus követ és békefségfzerző Sir Robert Adair is vólt. Februar. 2-ik napján a' maga követségébéli titoknokja Canning, a' N. Britanniai Status Secretarius és külső dolgokra ügyelő minister Canning testvérenek fia által a' Reis-Effendinek maga oda lett érkezését hivatal szerént jelentvén leg ottan a' Fényes Porta Talmátsa Bibika tífzteletére küldetett.

A' múlt Februarius hólnap közepéig Konstantzinapolyba semmi nyughatatlankodtató mozgások nem tapasztaltattak, ámbár néhány közönséges le-

velek ellenkező hireket hirdettek légyen is. Azok a' két nevezetes pártosok, a' kik egy ideig Drinapolyban lappangottak a' Csász. testörző seregnek az úgy nevezett Bostangisoknak egy ofztalya által még a' múlt Januarius végén fel találtattak, 's öfzve vagdaltattak. — A' Koniai Basa C a d i is, a' ki a' Seymenseknek, az az, az Európai lábura állított Török katonaságnak hathatos barátjok és védelmezőjök vólt, hanem az utólsó revolutió után, a' mellyben tudniillik M u s t a f a B a j r a k t a r vólt nagy vezér életét el vesztette, a' Jantsároktól való féltében, darab ideig Natoliában bújdokott, a' Tayar Basa Deli Basijától, az az, Adjutansától fel találtatott, megfogatott, és a' Fényes Porta parantsolatjára megfojtatván, feje a' Serail, az az, a' Császári lakó palotának kapuja felibe szögeztetett.

A' múlt Februarius 3-ik napján egy leánya született a' most uralkodó ifjú Császárnak M a c h m u d Zultánnak, kinek édes anyja neve F a t m e F u l t a n e adatott.

Az Orosz Birodalommal köttetendő békeférségnek eszközlésére a' Fényes Portától rendeltetett első talmáts Herczeg M o r o u s i maga titoknokjával R o s e t t i v e l, az Olah Országi tudósítások fzerént már Rustsukba érkezett, 's ott fogja a' meg hatalmazott ministereket bévárni. — Drinapolyig fzámos katona örizet kisirte ötet, onnan pedig azok a' Jantsárok fogják ötet követni, a' kiket a' Török Armádiának commandirozó Basája melléje rendelt.

E l e g y e s D o l g o k .

Az Oderai Frankfurti Királyi Universitásnak egy igen érdemes és hasznos tagja, Doct. S t e i n-

bart egyházi Tanácsos, a' Teológiának és Filozofia-
 nának közönséges és rendes Tanítója, azon Kir. Fő
 Oskolának Seniora, és a' Züllichau-i árvák és nevelő
 háznak Directora, a' közelebb múlt Februarius hó-
 napnak 3-ik napján, hasznos életének 71-ik eszten-
 deksen el nyugodott. — Az Albis folyó viznek ez
 idei nagy árja Drézda városának nagy részét is vízbe
 borította. — Azoknak a' Hollandiai szerentsétlen
 lakosoknak számokra, a' kik a' Renus rendkívül való
 árvize által a' múlt Januariusban meg károsítottak,
 sok segedelempénz fzedetik öfzve. — A' Teherani
 tudósítások szerént nagy előmenetelt tesznek az Eu-
 rópai tactikában a' Persák; azok a' két Frantzia hadi
 tisztek, a' kik őket a' fegyverben gyakorollyák a'
 Persiai Schach Fath Aly által a' nap rendibe vétet-
 tek. — A' Fels. Pruffziai Király, Királyné, és Kir. Her-
 czegek a' múlt Februarius 28-ik napján vissza varat-
 tak Berlinbe, de még eddig semmi tudósítás nem er-
 kezett arról, hogy már oda mentek volna. — A'
 Lübecki tudósítások azt tartják, hogy rövid idő
 múlva meg békelnek egymással az Orosz Császár és
 Svéciai Király. — A' múlt Februariusban, sok ke-
 mény égdörgések, villamlások, ményköhullások és jég
 esők voltak Frantzia Országának néhány környékei-
 ben. — Egy olly pompás gála hintot készítettett
 Berlin városa a' Királynénak, a' mellyenn lévő ezüst
 200 márkot nyom (Egy Márk arany 16 latot, vagy
 36 arany pénzt; egy Márk ezüst pedig 16 latot,
 avagy 8 tallér ezüst pénzt nyom —). Helvétziá-
 nak Argau nevezetü Cantonjában olly rendelés téte-
 tődött, hogy minden új házaspár hat gyümölts ter-
 mő fát, minden atya, kinek gyermeke születik, ket-
 tőt ültessen a' Közönség földjén. — A' Svécia Or-

szághoz tartozott Alandi szigetet, melly Stockholm városának által ellenébe fekszik, a' mint a' Helsin-göri tudósítások tartják, el foglalták az Orosz hadi seregek. — Mivel a' múlt Januariusban, Péters-burgba 30 gradusra lépett a' hideg, sokan szeretnék tudni, mennyire hágott a' sokkal hidegebb Sziberiá-ban. — Egy Párisi Zsurnal jegyzése szerént, a' leg jobb korú ember fején 140000 hajszál van; egy tö-kehal ikrajában 9 milliion tojás; egy jó evező hajó egy secundában 19 lábnyomra, 's egy órában 11400 ölre halad. A' ízel egy secundában 30 lábnyomra, a' ízélvész pedig 80 — 100 lábnyomra — a' hang egy secundában 173 ölni messzeségre megy, egy 24 fontos ágyú golyóbis ugyan azon idő alatt 1800 lábnyomnira halad, minekelötte a' földre le esne.

* * *

T u d ó s í t á s.

T. N. Torontal vármegyében a' Gr. Buttler János Uradalmához tartozó Bardany mező városá-ban, eztenként két versbéli országos vásárok fognak ennekutánna, ugyan annyi előre való barom-vásárokkal egyetemben, ugymint először Május 16-dikan Sz. Nepomuk János napján, másodsor Sep-tember 16-dikán Sz. Ludomilla napján, továbbá min-den héten való egy-egy napi, ugymint pentéki va-sárokkal egyetemben, tartatni. A' vásárookra oda hajtandó marhák (barom) számára szabad legelőt (pascuumot) enged a' Földes Uraság.